

TEGYÜNK IGAZSÁGOT!

MSZP

2017. május
Dr. Botka László

Honfitársaim!

Sorsfordító választások előtt állunk. Rengeteg munkára és jelentős változtatásokra van szükségünk ahhoz, hogy hazánknak 2018-ban újra baloldali kormánya legyen. Olyan kormánya, amely nem kizárólag a gazdagokat, hanem a többséget képviseli. Az Orbán-kormány politikája törvényesítette az igazságtalanságot, a magyar társadalom nagyobbik fele szegénységben él vagy fokozatosan csúszik lefelé. Eközben a hatalom emberei gátlástalan urizálást folytatnak.

Ránk hárul a feladat, hogy igazságot tegyünk. Az állami és uniós forrásokat saját gazdagodásukra fordító politikusokkal le kell számolnunk, nekünk a gazdagok helyett a munkásokat, a bérből és fizetésből élőket, a kiskeresetűeket kell képviselnünk. Az a célom, hogy az MSZP valódi baloldali politikát folytasson, amelynek középpontjában az igazságosság és az egyenlőség áll.

Tudom, hogy egyedül ez az út vezet sikerhez. A Szocialista Párt és Magyarország sikeréhez. Az a célom, hogy 2018-ban az MSZP legyőzze a Fideszt a választásokon, hogy végre szabad, gyarapodó, európai értékrendet valló és gyakorló köztársaságban éljünk, amelyre büszkék lehetünk, és amely munkát, megélhetést, biztos jövőt tud nyújtani polgárainak.

Miniszterelnöki programom minden pontját ennek a célnak rendelem alá.

Tegyünk igazságot, fizessenek a gazdagok!

Dr. Botka László

Politikai hitvallásom és céljaim

Ránk, baloldaliakra történelmi feladat hárul: meg kell állítanunk a szélsőjobboldali populista nacionalizmust és újra vonzóvá kell tennünk saját társadalomképünket. A szélsőjobboldali populizmus azonban a demokrácia bajainak csak a tünete, nem pedig az oka. A populisták kihasználták, hogy a demokratikus, progresszív pártok magukra hagyták a leszakadó tömegeket, a bérből és fizetésből élők teljes rétegét. Ez nemcsak Magyarországon van így – ma a nyugati demokráciák szinte mindegyikében egyre inkább az idegenellenes, populista nacionalizmus és az ezt elutasító demokraták közötti törésvonal kezd a politika rendezőelvévé válni. Donald Trump, Marine Le Pen, Orbán Viktor mind ugyanabból a kottából játszanak – bár tény, és egyáltalán nem meglepő, hogy Orbán ment el a legmesszebb, és tekintélyelvű rendszerré alakított egy korábban a demokratikus átalakulás mintaállamaként emlegetett országot, mindössze hét év leforgása alatt.

A populista kihívásra ma az egyetlen megoldás egy valódi baloldali, igazságosságot hangsúlyozó politika. Az Egyesült Államokban Bernie Sanders a semmiből vált majdnem elnökjelöltté, Németországban Martin Schulz néhány hét alatt lett a legnépszerűbb kancellárjelölt. Mindez azért lehetséges, mert fel merik vállalni a valódi baloldali értékeket. Hosszú idő után a baloldal ismét önazonos lehet, büszkén vállalva legfontosabb elveit és politikai célkitűzéseit. Az Orbán-rendszer egyetlen igazi alternatívája tehát itthon is egy valódi, egyenlőségelvű baloldali, az igazságosságot hangsúlyozó politika lehet.

2010 óta Orbán Viktor vezetésével az ország putyinizálódása zajlik, a jólét ígérete csak Orbán kegyeltjei számára valósul meg. A többieknek marad a szegénység, a kilátástalanság, a megalázottság – és a szabadság korlátozása. Az antidemokratikus folyamatoknak a hatalom és vagyon nélküli kisemberek látták a legnagyobb kárát: a gazdasági növekedésből ők nem profitálnak, helyzetük napról-napra kilátástalanabb. Az Orbán-rendszer így tulajdonképpen két szempontból is szélsőségesen igazságtalan: először, a korrupció elburjánzásával szó szerint ellopja az emberek pénzét. Másodsor, a bérből és fizetésből élők, a szegények az Orbán-rendszer egyértelmű kárvallottjai, az adó- és társadalmpolitika egyértelműen a minden korábbinál jobban egybeforrt gazdasági-politikai elitnek kedvez. A szegények, kiskeresetűek leszakadását az orbáni állam filozófiája garantálja – „akinek nincs semmije az annyit is ér”, azaz mindenki magára van utalva, s a kiszolgáltatott helyzetet az uralkodó osztály a szegénységbe taszított emberek jellemhibájának tudja be.

Világos, hogy a korrupción meggazdagodó oligarchák felelősségre vonása szükséges, de önmagában nem elég. Ha Orbán rendszere megbukik, és az ügyészség újra elnyeri függetlenségét, egészen biztos, hogy Orbán kegyeltjei közül nem egyet fog utolérni az igazságszolgáltatás. De a korrupció visszaszorításával és a tolvajok elítélésével Magyarország még nem lesz maradéktalanul igazságos ország. A probléma gyökere, hogy az Orbán-rendszer az egyszerű emberek életén jottányit sem javít, megfosztja őket az előrejutástól, míg az elit napról-napra szemérmetlenül gazdagodik.

Ezt meg kell állítani – a következő baloldali kormánynak 2018-tól egy olyan gazdaságilag sikeres és prosperáló Magyarországot kell építenie, amely az igazságosságra épül. Miként a 20. század egyik legbefolyásosabb egalitárius gondolkodója, John Rawls rámutatott, az igazságosság a társadalmak minden másnál fontosabb értékelési szempontja. Ugyanilyen fontos Rawls azon nézete, hogy az igazságos társadalomnak mind a szabadság, mind az egyenlőség és a jólét nélkülözhetetlen alkotóeleme. Mi, szociáldemokraták hiszünk abban, hogy a jólétet a társadalom nagy többsége számára – ahogy azt a skandináv országok példája mutatja – úgy lehet és úgy is helyes biztosítani, ha a szabadság és a jólét egymást erősíti.

Ennek érdekében, az orbáni autoriter állam alternatívájaként, az egyenlőség átfogó eszményén alapuló, sikeres baloldali állam vízióját kínálok. Az egyenlőségelvű politika fő elemei az esélyegyenlőség, a relatív vagyoni egyenlőség és az egyenlő állampolgárság elve.

A három baloldali pillér

Az esélyegyenlőség ideálja, amit az összes második világháború utáni nyugati demokrácia alapkönek tekint, nem más, mint a kasztrendszerek tagadása. Az a szilárd meggyőződés, hogy társadalmi előrejutásunk nem múlhat máson, csakis a saját tehetségünkön és igyekezetünkön, függetlenül attól, hogy szegény vagy gazdag családból jöttünk-e.

Az esélyegyenlőség elgondolása nem egyeztethető össze a Fidesz politikájával. Az Orbán-rezsimben a gazdag elit tagjainak gyerekei hazai magániskolákban, Svájcban vagy tengerentúli angolszász elitképzőkben tanulhatnak, súlyos milliókért, míg az ország szegényebbik részének a versenyképtelen, vagy egyenesen szegregált iskola az első és gyakran utolsó állomás.

Ezzel az alapelvvel kapcsolatban az önkritikát sem szabad megspórolni a baloldalon. Az 1990-es és 2000-es évek „harmadik utas” szociáldemokráciája – amelynek Magyarországon Gyurcsány Ferenc miniszterelnök volt a zászlóvivője – túlságosan sokat várt az esélyegyenlőség eszméjétől. A Tony Blair és Gordon Brown brit miniszterelnökök nevével fémjelzett harmadik utas „Új Munkáspárt” és követői feladták a vagyoni egyenlőséget, és az esélyegyenlőséget tették meg kizárólagos alapelvvé. Mára a harmadik út súlytalanná vált. Kiderült, naivitás azt hinni, hogy az esélyegyenlőség elegendő. Még ha valóban sikerült is volna társadalmi mobilitást biztosítani az oktatás és a munka világában, a vagyoni egyenlőtlenségek, a társadalmi leszakadás akkor sem szűnt volna meg. A baloldal elhitte és hívei elhitték neki: a modernizációnak nem lesznek vesztesei, csak nyertesei. Az esélyegyenlőség elve azt ígérte, hogy mindenki becsatlakozhat valami módon a magas képzettségen alapuló tudásiparba, ám ez illúzió maradt. A modern tudásgazdaságokból kiszoruló sorsa egyre reménytelenebb. Ezt ismerték fel a nacionalista, sovíniszta populista erők, ez a csalódás nyitott utat nekik a szavazók megszólításához.

Az egyenlők társadalma nem valósulhat meg akkor sem, ha az ország egyik fele mobilis, képzett és vagyonos, míg a másik röghöz kötött, képzetlen és vagyontalan. Egy ilyen országot nem nevezhetünk igazságosnak. A ma vagyoni egyenlőtlensége a holnap esélyegyenlőtlensége. Magyarországon ebből a szempontból is súlyos a helyzet, felmérések szerint a lakosság 40 százaléka szegény, és legalább 60 százaléka képtelen a középosztályhoz közelítő életformát folytatni.

Bár Matolcsy György, a Fidesz fő gazdasági ideológusa szerint a vagyoni különbségeket kritizálása csupán irigységből fakad, bizonyos társadalmi kockázatok elhárítására valójában nincs más mód, mint a vagyoni egyenlőtlenségek elleni küzdelem. Tudományos munkák bizonyítják, hogy ha a vagyoni egyenlőtlenségek elszabadulnak, abból egy sor további probléma keletkezik. A nagy társadalmi egyenlőtlenségtől szenvedő társadalmakban alacsonyabb a várható élettartam, rosszabb minőségű az oktatás, kisebb mértékű a társadalmi mobilitás, több a mentális betegség, nagyobb a drogfüggők aránya és magasabb a bűnözési ráta. A magyarok borzalmas egészségi állapota, vagy a PISA-felmérés katasztrofális eredményei gyászos összefüggésben állnak azzal, hogy Mészáros Lőrinc egy év alatt 100 milliárd forinttal növelte vagyonát.

Ahhoz, hogy Magyarország leszakadó felét felzárkóztassuk, nem elég tehát az esélyegyenlőség ígérete. A viszonylagos vagyoni egyenlőségre is törekednünk kell – ez az

egyenlőségelvű baloldali politika második alapelve. A stadionok és a „nemzeti” oligarchia gazdagítása helyett az állampolgárokra kell költenünk a forrásokat. Részint színvonalas oktatás formájában, részint pedig olyan biztosítási csomagok révén, amelyek csökkentik a lakhatás és a megfelelő étkezés hiányából, valamint a betegségek miatt és a munkahely elvesztéséből adódó kockázatokat.

A vagyoni egyenlőtlenségek csökkentésével párhuzamosan alapvető célkitűzésünk lesz kormányra kerülve a megélhetési minimum bevezetése, melyet mindenki számára biztosítani fogunk, aki már ledolgozta a magáét, és akinek legális, bejelentett munkája van. Ez fogja biztosítani, hogy mindenki emberhez méltó lakhatáshoz, étkezéshez jusson, a létminimumnál magasabb szinten éljen, és ha netán munkaképtelen lesz, biztosítási csomag védje meg attól, hogy lecsússzon. Ez alá nem mehetünk sem a nyugdíjakban, sem a fizetésekben. A megélhetési minimum magasabb a mindenkori létminimumnál, és lehetővé teszi, hogy váratlanul felmerülő élethelyzetekkel is meg tudjanak küzdeni a magyar állampolgárok.

A viszonylagos vagyoni egyenlőség és a megélhetési minimum olyan célok, amelyekért érdemes dolgozni, érdemes küzdeni. E célok tökéletesen tükrözik, hogy mit akar elérni az autentikus baloldal. Szabad és felemelkedő Magyarországot, amely szívéen viseli a munkavállalók sorsát. Ezért harcolok most, és ezért állok majd szorítóba 2018-ban. Ezért akarom, hogy a Fidesz szabadrablása után a baloldal alakítson kormányt.

Van emellett egy harmadik pillére is az egyenlőségnek, amelyről még kevesebbet szoktak beszélni: az egyenlő állampolgárság eszméje. Az egyenlő állampolgárságon alapuló társadalomban a péknél, a postán, vagy az orvosi váróban a miniszterelnöknek ugyanúgy ki kell várnia a sorát, mint bárki másnak. A magyar baloldalnak ez az egyenlőségeszme kell, hogy a legfontosabb iránytűje legyen.

Az egyenlő állampolgárság eszméje sérül, amikor kialakul az új tekintetes és kegyelmes urak és asszonyok kasztja, akik nem osztoznak közös tereken a közemberekkel, nem szívnak velük egy levegőt. Elég csak a gyűlöletpropagandáért felelős miniszterre gondolni, aki helikopterrel jár szórakozni vagy a kormány főminiszterére, aki egy vadászaton a társaival több száz fáciánt lelő, és a kormányzati urizálás, arrogancia zászlóvivője. Közben az általuk teremtett rendszerben tömegekre zárul rá a szegénység és a közmunka világa. A polgártársak országa helyett az urak és cselédek országává váltunk. Az orbáni feudalizmusnak véget fogunk vetni.

Az igazságos állam

Nem beszélhetünk igazságos államról, ha egy szegényebb település kórházában nem születnek, mert nem szülehetnek olyan gyerekek, akik majdan orvosok, mérnökök, bírók vagy vállalatvezetők lesznek. Magyarország nagy részén a fővároshoz képest alapvetően rosszabb kilátásokkal néznek szembe az emberek. A szegény család gyermeke nagy valószínűséggel szegényen is fog meghalni. Az orbáni feudalizmus elvette a társadalmi felemelkedés lehetőségét és reményét, annak alapján zárja skatulyába az embereket, hogy mennyire tartja őket hasznosnak.

Az Fidesz által felépített állam a felelősségét áthárítja az egyénekre és a családokra. Arra kényszeríti az állampolgárt, hogy egészségügyi helyzetéről, gyermekeinek oktatásáról, szüleinek gondozásáról jóval erején felül, minimális állami segítség mellett maga gondoskodjon. Az orbáni ideológia szerint mindenkinek megadatott a lehetőség, hogy versenyképes oktatáshoz, jó egészségügyi ellátáshoz jusson, jól fizető és értelmes munkát szerezzen. Sikereiért és kudarcaiért az egyén tehető felelőssé, neki kell viselnie balszerencséjének minden következményét. Bár Orbán az illiberális állam elkötelezett híve és terjesztője, az egyéni felelősségen alapuló ideológiája valójában azonos a Margaret Thatcher és Ronald Reagan fémjelzte neoliberalizmussal, nyakon öntve a két világháború közötti Horthy-féle urambátyám rendszerével.

A modern jóléti államok arra a felismerésre épültek, hogy bizonyos problémákat az egyén és a család nem tud elhárítani. Ilyen lehet a komoly egészségkárosodás, ami miatt az ember elveszíti munkáját, és amelynek gyógyítását képtelen finanszírozni, vagy a világpiaci változás, amely miatt egész iparágak épülnek le, szűnnek meg. A jóléti állam nem hagyja magára az embereket a bajban. A következő kormány legfontosabb feladata ezért az lesz, hogy jól működő, hatékony és aktív államot hozzon vissza azokra a kulcsterületekre, amelyekről az Orbán-rendszer szándékosan kivonult, vagy ahol alkalmatlannak bizonyult a feladatai ellátására. Kiemelt szerep jut majd az egészségügynek és az oktatásnak, mert a megélhetési minimum egy európai országban a színvonalas egészségügyi ellátást és a minőségi oktatást is magában foglalja. Mindent egybevetve, Magyarország akkor lesz sikeres ország, ha az állam a ma még szegény emberek millióinak biztosít lehetőséget arra, hogy középosztályi életet éljenek.

Mindehhez olyan államra van szükség, amelynek elsődleges feladata a szociális különbségek radikális csökkentése. Olyan államra, amely felszámolja a szegénységet. Olyan államra, amely minden állampolgárát egyenlőnek ismeri el. Olyan államra, amely valódi segítséget és biztonságot nyújt a rászorulóknak és a munkaerőpiacról kint rekedteknek. Olyan államra, amely csak akkor kezd presztízsberuházásokba, amikor már minden alapfeladatát ellátta. Olyan államra, amely nem lép be oda, ahol nincs rá szükség, de nem tűnik el onnan, ahol feladata lenne. Ez nem a lehetetlen megkísértése, hanem elhatározás és szakpolitikai tudás kérdése.

Az igazságos állam létrehozása és működtetése érdekében újra kell szerveznünk a közteherviselést. A nehéz helyzetbe került emberek támogatásának megbélyegző jellegét meg kell szüntetni. Az államnak úgy kell tekintenie polgáira, mint akik valamennyien a szolidaritáson alapuló társadalmi együttműködés nélkülözhetetlen résztvevői.

A munkavállalók képviselője

Az Orbán által hangoztatott munkaalapú állam, a teljes foglalkoztatottság délibábjának kergetése a dolgozók tömegeinek kizsákmányolására épül. Itt van a baloldal egyik leghangsúlyosabb feladata: megállítani a lecsúszást, a dolgozói szegénységet, amely ma már minden 10. munkavállalót érint. A progresszív adórendszer bevezetésével, a munkát terhelő adók, járulékok csökkentésével, a minimálbér megemelésével, a munkavállalói jogok helyreállításával erős középosztályt kell létrehoznunk. Tartós és fenntartható növekedési pályára csak így állíthatjuk Magyarországot, az uniós források pazarló felélése ugyanis jöttányit sem járult hozzá a gazdaság versenyképességének növeléséhez és a megélhetés javulásához.

A magyar munkavállaló alapélménye a kiszolgáltatottság és a létbizonytalanság. Még a magas képzettséget elváró, jól fizető állásokban is jellemző, hogy a munkavállalók nem tudják, mikor áll tovább a cég Kínába vagy Indiába, emellett a bérezés és a munkakörülmények a menedzsment kénye-kedve, egyéni alkuk és kiszámíthatatlan érdekviszonyok mentén alakulnak. Ezt az alapvető kiszolgáltatottságot fokozták az Orbán-kormány intézkedései, amelyek szisztematikusan gyengítették a munkavállalók pozícióit. Az új Munka Törvénykönyve, az Alaptörvény munkára vonatkozó rendelkezései, az Országos Érdekegyeztetési Tanács felosztatása vagy a sztrájk törvény módosítása mind-mind csorbították a munkavállalói jogokat és szűkítették a munkavállalói érdekképviselőt

lehetőségét. Ebben a tekintetben nincs különbség a multiknál, a magyar kiskereskedelmi üzletekben, kis-, közép- és nagyvállalatoknál vagy a közszférában foglalkoztatottak között.

A baloldal alapvető feladata tehát, hogy megvédje a munkavállalókat, csökkentse a sérülékenységet, ahogy és ahol csak lehet. Igazságot kell tennünk a munka világában! Ennek érdekében a következő kormánynak újra kell építenie a bizalmat a munkaadók és a munkavállalók, valamint az állam és a szakszervezetek között. Gyökeres változásokra van szükség a bérezés, az érdekegyeztetés, a közmunka és a szakképzés területén egyaránt.

Az Orbán-kormány egyik legsúlyosabb bűne az volt, hogy több mint nyolcszorosára növekedtek a jövedelmi különbségek a legtehetősebbek és a legalsó rétegek között. Ha ez így folytatódik, Magyarország nem csupán kettészakad, de ketté is törik, a szegényebb északi és keleti régiók végleg eltávolodnak az Európai Unió közepértéktől.

A Magyar Szocialista Párt miniszterelnök-jelöltjeként konkrét javaslataim vannak arra, miként orvosolhatjuk a magyar társadalmon az elmúlt hét évben ütött sebeket. Javaslataim a köz- és a magánszférában tapasztalható jelentős, sőt sokak számára vérlázító jövedelmek különbségeinek csökkentését is érintik. Az állami szférában a vezetői fizetések körében bevezetendő bérplafon és magánszféra számára törvényben kötelezővé tett egyeztetés a munkavállalókkal az elfogadható bérkülönbségek mértékéről egyaránt az igazságosabb állam megteremtését szolgálja.

Mivel a baloldali politika középpontjában a munkavállalók állnak, elsődleges célunk a munkavállalói kiszolgáltatottság csökkentése. Ennek egyik orvoslásaként a munkaügyi jogsegélyhálózat fejlesztését tűzöm ki célul. A munkabér-egyenlőtlenségek másik, a rendszerváltás óta csak romló területe a nők egyenlőtlen bérezése. Igazágtalan és megalázó az a gyakorlat, hogy ma Magyarországon egy női munkavállaló ugyanazért a munkáért negyedével kevesebb bért kap. 2018-tól az egyik legelső intézkedésünk arra kell irányuljon, hogy egyenlő munkáért mindenki egyenlő bért kapjon.

Erősebb szakszervezetek

Az Orbán-rendszer atomizálta a munkavállalókat, ma az ő rovásukra bármelyik munkaadó kénye-kedve szerint alakíthatja a szabályokat. A kormány ma a multiknak, az erős érdekvényesítő képességgel bíró munkaadóknak kedvez, a munkavállalókat lenézi.

A Munka Törvénykönyvének alapos felülvizsgálatára, újraírására lesz szükség a szociális partnerekkel, azaz a szakszervezetekkel és a munkaadókkal egyeztetve. A szociáldemokrata államfelfogás szerint a gazdaság van a társadalomért, és nem fordítva. Olyan államban hiszünk, amely képes korrigálni a piac esetleges torzulásait, ugyanis évszázados tapasztalat, hogy a pénzemberek és a munkások viszonya állami beavatkozás nélkül nem vezet se méltányossághoz, se egyenlőséghez.

Az államnak nagyon fontos kettős feladata van. Egyrészt minőségbiztosítási feladata: garantálnia kell a munkavégzés megfelelő feltételeit és a munkavállalók bérnövekedését, megakadályozva a túlzott bérkülönbségek elburjánzását. Másrészt e feladat egy komoly részét a szakszervezetekre kell hagynia. A szakszervezetek megerősödése és a hatékony munkavállalói érdekképviselő alapvető érdeke egy baloldali kormánynak, fő eleme a baloldali fordulatnak. Erős, független és a dolgozók érdekeit akár az állammal szemben is képviselni tudó szakszervezetek nélkül nem lesz, aki szívén viselje a munkavállalók sorsát és csökkentse kiszolgáltatottságukat.

A szakszervezeti autonómia kulcsfontosságú, de az államnak távol kell tartania magát az új kezdeményezésekre való rátelepedéstől. Az első lépés a helyes intézményi környezet irányába a 2018-as kormányváltás után az Országos Érdekegyeztető Tanács újraindítása lesz.

A munkabérek emelése

Az Orbán-rezsim a vidéki Magyarországon gyakorlatilag közmunka alapú társadalmat teremtett, a kistelepüléseken, a szegényebb régiókban csak annak van esélye alapvető létszükségleteit – igen alacsony szinten – kielégíteni, aki magára ölti a sárga mellényt. A közmunkás léttel azonban jogfosztottság is jár. A közfoglalkoztatási programokban 2015-ben és 2016-ban is átlagosan 200 000 munkavállaló vett részt. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag minden 20. munkavállaló közmunkásként kénytelen dolgozni, sokkal rosszabb munkafeltételekkel és fizetéssel, mint a köz- és magánszférában dolgozó többi alkalmazott. Mi ezen változtatni fogunk: a közmunkát úgy alakítjuk át, hogy ugyanolyan státuszú és anyagi elismertséggel rendelkező munka legyen, mint bármelyik minimálbéren végzett munkatevékenység. Azaz 2018-tól, ha kormányra kerülünk, a közmunka javadalmazását egyenlővé tesszük a minimálbérrel.

Természetesen a minimálbért is emeljük, mert mai szintje messze nem elégséges. Az Európai Unió tagállamai közül 22 országban létezik minimálbér, és mi 14-dikek vagyunk a rangsorban. Ideje, hogy Magyarországnak olyan miniszterelnöke legyen, aki nem a futball világranglista alapján méri a nemzet teljesítményét, hanem más, az embereket közvetlenül érintő ügyekben is előre akar lépni.

A képzési, átképzési programokra a jelenleginél jóval nagyobb hangsúlyt kell fektetni, keresett szakmát, piacképes tudást kell adni a ma még kiszolgáltatott közmunkásoknak. A mostani szakképzési politika nem illeszkedik egy nagyobb gazdaságfejlesztési és oktatáspolitikai stratégiába, és mivel agyaglábakon áll, törvényszerű, hogy előbb-utóbb össze is roskad. A szakképzési politikának ezt a gyenge támasztékát és téves irányát felül fogjuk vizsgálni, szorosán az oktatás megújításához kapcsolva. Mind jogszabályi, mind munkaerő-piaci oldalról tényleges esélyt adunk majd a közmunkásoknak arra, hogy rendes munkaszerződéssel, közalkalmazotti állásban vagy piaci alapon vállalhassanak munkát.

Európai ellátórendszer

Az elmúlt években igen egyoldalúvá vált a magyar gazdaság fejlődése. 14 ezer milliárd forint értékű európai támogatás özönlött be az országba 2006 és 2015 között, ám a forrásokkal mind a Gyurcsány-, mind az Orbán-kabinetek rosszul gazdálkodtak, így azok csak minimális mértékben járultak hozzá a versenyképességhez vagy a munkahelyteremtéshez. A közberuházásokat az utóbbi években átszötte a korrupció. Az egészségügy és az oktatás fejlesztésére – amelynek állapota az emberek közérzetének egyik legjelentősebb tényezője – a presztízsberuházások, az autópálya- és stadionépítések, az agrártámogatások mellett messze nem jutott elegendő pénz és figyelem, és a tényleges fejlesztések sem idézték elő a régóta halogatott szerkezeti változtatásokat, mert nem illeszkedtek egységes koncepcióba.

Az új baloldali kormányoknak ezen a gyakorlaton is gyökeresen változtatnia kell, mert Magyarország jövőjét éli fel az, aki nem ad esélyt rá, hogy a magyar iskolarendszerben európai és nemzetközi szinten is értékelhető, jól hasznosítható tudásra tegyenek szert a tanulók – az utóbbi hiányáról tanúskodnak a PISA-felmérések romló magyar eredményei is. Az egészségügyben pedig a hosszú várólisták, a legkorszerűbb medicinák adaptálásának késlekedése, a kórházi infrastruktúra katasztrofális állapota, a növekvő

orvos- és ápolóhiány együttesen évről évre rosszabb körülményeket teremt, amelyek közvetlenül kihatnak a magyarok életminőségére.

Miniszterelnök-jelöltként prioritásnak tekintem, hogy az oktatás és egészségügy területén felállítsuk Magyarországot az európai országok szegyenpadjáról. Az egészségügyi és oktatási szféra bérfejlesztése mellett a közszférában tapasztalható munkakörülmények javításával, az elvándorló szakemberek itthon tartásával és a valódi strukturális reformokkal fordíthatjuk meg a jelenlegi negatív trendeket.

Elvű baloldali politikát

A baloldal hivatásának azt látom, hogy a magyar munkavállalók élet- és munkakörülményeinek jobbításával párhuzamosan újra megteremtsük egyenlő állampolgárság feltételeit. Alkalmassá kell válnunk az egyenlőség elvének és gyakorlatának képviselőjére. Véget kell vetnünk az elvtelen kompromisszumok, a meghátrálás, a kibekkelés időszakának, erkölcsi alapon kell politizálnunk. Az egyenlőség politikája igazságos politika és alkalmas Magyarország felzárkóztatására a fejlett nyugati világhoz.

Ebből következik, hogy a következő baloldali kormánynak elvszerű külpolitikát is kell folytatnia. Orbán Viktor felcserélte a szilárd erkölcsi elveken nyugvó nyugati orientációt a diktátorokkal való barátkozás opportünizmusára. Nem adhatjuk fel a szabad és nyitott Európa ideálját egy új vasfüggöny-korszakért. A közös ideálok alapuló európai partnerség a helyes, egyúttal Magyarország érdekét szolgáló politika. Hiába mondja az ellenkezőjét Orbán Viktor, mi a szabad világhoz tartozunk. Ennek az elkötelezettségnek a része a NATO-tagállamokkal való szolidaritás, a vállalások teljesítése, szemben az agresszívan terjeszkedő Oroszországgal, amelynek a befolyása aggasztó méreteket öltött Magyarországon.

Eddigi politikai pályám során, a rendelkezésemre álló eszközökkel, a szabad és igazságos Magyarorszáért, az egyenlőség politikájáért dolgoztam. Ha az MSZP-től és az állampolgároktól felhatalmazást kapok, ezt szeretném tenni Magyarország leendő miniszterelnökeként is.

*

Szervezeti célok

A kormányzóképes, büszke, hiteles baloldalt akarom megteremteni. Győzelemre segíteni a magyar demokratikus ellenzékét. Leváltani Orbán Viktor rendszerét, és új alapokra helyezni a Magyar Köztársaságot.

Kompetenciák

1991 óta vagyok tagja az MSZP-nek.

1992 és 1994 között az ifjúsági tagozat elnöke és a párt országos választmányának tagja voltam.

1998 és 2000 között az MSZP szegedi elnöke, 2000 októbere óta Csongrád megyei elnöke voltam, 2012 és 2016 között az MSZP Országos Választmányának elnöki tisztségét töltöttem be.

Az 1994. évi országgyűlési választásokon Szegeden szereztem mandátumot (Csongrád 3. sz. választókerület). Az 1994. június 28-án megalakult Országgyűlés legfiatalabb tagjaként az alakuló ülés korjegyzője voltam.

Az 1998. októberi önkormányzati választásokon bekerültem a Csongrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésébe, négy évig a megyegyűlés alelnökeként dolgoztam.

A 2002. évi önkormányzati választásokon Szeged Megyei Jogú Város polgármesterévé választottak.

A 2006-os országgyűlési választásokon már az első fordulóban mandátumot szereztem Csongrád megye 3. számú választókerületében.

2006 őszén újraválasztottak Szeged polgármesterének.

A 2010-es országgyűlési választásokon a Csongrád megyei területi listán, 2014-ben pedig országos listán szereztem mandátumot.

2010 őszén a szegediek újabb 4 évre szavaztak bizalmat nekem az önkormányzati választásokon.

2014-ben negyedik polgármesteri ciklusomat kezdtem meg, kétharmados baloldali többséggel.

Szegedi eredményeink

A 2007–2013-as uniós költségvetési ciklusban Budapest után Szegedre érkezett a legtöbb uniós forrás: összesen 300 milliárd forint, azaz 1 milliárd euró. Ennek részei a Szegedi Tudományegyetem és a szegedi vállalkozások által elnyert források, az állami beruházások, az M43-as autópálya és a lézerközpont.

2014-ben, a többség megszerzése után a városvezetés elvette a Fidesz-KDNP-től a városi cégek irányítását, gazdaságossá tette működésüket, és az így megspórolt pénzt a rászorulókra tudtuk fordítani. Sikeres várospolitikánknak köszönhetően a Jobbik és a Fidesz is az országos átlagtól messze elmaradó eredményt érték el az elmúlt választásokon.

Lakosságának számához képest Szeged fordítja a legtöbbet az országban a rászorulókra. A város 2016-ban 400 millió forintot szánt, idén fél milliárdot forintot költ a rászorulókra. Ezt a szegedieket sújtó különadók nélkül sikerült elérni, miközben 23 megyei jogú városból 18-ban fizetnek ilyen jellegű helyi adót.

Szegeden 2016-ban 204 önkormányzati lakást újítottunk fel és adtuk át új bérlőnek – ez egyedülálló az egész országba. Idén fél milliárd forintért újítunk fel önkormányzati tulajdonú lakásokat, melyeket pályázaton szociálisan rászorulók részére adunk bérbe.

2500 új munkahely jött létre az elmúlt években a városban, az IT és SSC szférában. Szegeden mindössze 2,8 százalékos a munkanélküliség, miközben Kecskeméten 4, Debrecenben 5,8 százalékos.

Idén megkezdte működését a szegedi lézerközpont, mely az EU által finanszírozott egyetlen nagy tudományos beruházás hazánkban.

*

Miniszterelnök-jelölti alapelvek

A sikeres és hatékony kampányhoz szükség van cölöpökre. Olyan alapra, amelyre bátran építkezhetünk annak érdekében, hogy demokratikus választáson megmérkőzzünk és legyőzzük a kormányzó jobboldali populista erőket, valamint a technikailag az ellenzék egy részét alkotó, ám a kormánnyal értékközösséget valló szélsőjobboldali radikalizmust.

Kampányüzemmód

2017 már a kampány éve. Minden jelentős párt országos kampány folytat. A hatékony és eredményes működésért a miniszterelnök-jelöltállító kongresszus után azonnal kampányüzemmódba kell állítani a pártot. Ezért május 28-án felállítjuk a miniszterelnök-jelölt vezetésével az Országos Választási Bizottságot. Megnevezzük és azonnal munkába állítjuk a párt országos kampányfőnökét.

A jelöltállítás

Ahhoz, hogy le tudjuk váltani az Orbán-kormányt, arra van szükség, hogy mind a 106 egyéni körzetben a legtöbb szavazót megszólítani képes jelöltet indítsuk a Fidesz jelöltjével szemben. A demokratikus ellenzéknek a győzelemhez közös listára, közös miniszterelnök-jelöltre és közös politikai programra van szüksége.

Szövetségi politika

A jelenlegi, egyfordulós választási rendszerben a széttöredezett ellenzék vereségre van ítélve. Ugyanakkor 2010-ben és 2014-ben az is kiderült, hogy önmagában az összefogás nem elégséges feltétel a győzelemhez. A jövőben olyan együttműködésre van szükség, amely közös politikai értékeken alapul, hiteles szereplők testesítik meg. Ahhoz, hogy a kormányváltásra valódi esély nyíljon, olyan szövetségpolitikát kell folytatnunk, amely

- a) új perspektívát nyit; hosszú távon is működőképes és sikeres,
- b) a szükséges 1 millió új szavazó megnyerésére a legnagyobb esélyt kínálja,
- c) csak a demokratikus pártok és az ő céljaikat támogató civil szervezetek együttműködésén alapul,

d) kizárja az együttműködést a Jobbikkal, mert a párt a mai napig szélsőséges politikát folytat, korábbi szélsőséges nézeteitől nem határolódott el, így a pártvezetők személye és politikai identitása, a párt demokrácia iránti elkötelezettsége megkérdőjelezhető.

Szavazatmaximalizálás

Meg kell találni a legalkalmasabb egyéni választókerületi jelölteket. Olyan személyeket, akik az adott körzetet a legjobban meg tudják szólítani, és a legnagyobb esélyük van helyben a győzelemre. A jelöltállítást a lehető leghamarabb le kell zárni.

Az országos lista első tíz helyére olyan jelölteket kell választani, akik szimbolikus üzenetet közvetítenek a választók felé. Megtestesítik a párt új szövetségi politikáját és programját.

A miniszterelnök-jelölt kongresszusi megerősítéssel gyakoroljon együttdöntési jogot a 106 egyéni jelölt kiválasztásánál és az országos lista felállításánál.

Feddhetlenség és hitelesség

Pártunknak és jelöltjeinknek hitelességet, kompetenciát és erőt kell sugározniuk a választók felé.

A 2010-es kudarc főszereplőinek, a Fideszt kétharmados győzelemhez juttató politika megtestesítőinek háttérbe kell vonulniuk. Ezek a politikusok nem szerepelhetnek az MSZP 2018-as országos választási listáján.

A Fidesz az elmúlt hét évben szisztematikusan lebontotta a jogállamot és rendszerszintre emelte a korrupciót. Aki akár a politikai testületekben, akár az üzleti életben együttműködik vele, az erre a politikára mond igent, és becsapja a baloldal szavazóit. A jövőben mindenféle együttműködés kizárt a magyar demokrácia legfőbb ellenségével, a Fidesszel. Aki ezt a szabályt nem tudja betartani, az nem méltó a pártunkhoz és nincs helye közöttünk.

Ellentmondást nem tűrő politika meghirdetése és következetes végrehajtása kell azokkal szemben, akik a párt megítélését rontják. Aki a választási győzelmet veszélybe sodorja a párthoz méltatlan tevékenységgel, politizálással, annak tagságát azonnali hatállyal felfüggesztjük, és etikai vizsgálatot indítunk ellene. A fideszes ügyészség által gyártott hamis vádak ellen azonban megvédjük minden tagunkat.

Kormányzóképeség és kormányprogram

Elkészítjük az Új Igazságosság Kormányprogramot 2017 őszére. Modern, innovatív, baloldali demokratikus válaszokat fogunk adni hazánk problémáira.

Elindítjuk a Kormányzati Felkészülési Tanácsot, amely összefogja és irányítja a kormányzati felkészülést. Felvázolja az új kormányzati működés alapelveit és szerkezetét.

Felkészítjük a leendő kormányzati vezetőket és tisztviselőket.

A MSZP, mint vezető ellenzéki párt

Az MSZP karakterét formájában és tartalmában egyaránt meg kell újítanunk. A kormányzóképeség újraépítése ehhez elengedhetetlen (új célcsoportok megszólításával, innovációval, egységes fellépéssel, morális megújulással, határozott vezetéssel).

Büszkék vagyunk demokratikus hagyományainkra, de látnunk kell, hogy a Fidesz elleni kampányban mindenkinek meg kell találnia a helyét. Kibeszélés helyett összefűzésre van szükség, a belső vitákat lezárni, és minden erőnkkel, tudásunkkal, politikai tőkénkkel a jövő évi választásokra koncentrálni.

A fideszes média hazugságyárának teljes bojkottját kell megvalósítanunk. A látszatát is óvnunk kell annak, hogy asszisztálunk a demokratikus intézmények és a sajtószabadság eltiprásához.

*

Magyarország jólétéért

Hazánk egyik legválságosabb időszakát éli, a rendszerváltás óta kevés olyan választás zajlott, amikor nagyobb, súlyosabb lett volna a tét. Nem túlzás azt állítani, hogy 2018-ban két élesen eltérő alternatíva, két ellenkező előjelű jövőkép között kell választanunk.

Őszintén hiszek abban, hogy a baloldal víziója az a startkő, amelyről elrugaszkozhatunk, és utolérhetjük nem csupán Prágát vagy Ljubljanát, de akár Berlint és Brüsszelt is. Nem két vagy négy év alatt, de belátható időn belül ahhoz, hogy gyerekeink, unokáink már egy stabil európai értékrendet valló, a demokrácia iránt elkötelezett, a társadalmi igazságosságot szolgáló állam polgárai legyenek. Ennek az alapjait azonban már jövőre le kell tennünk, különben menthetetlenül leszakadunk az európai nemzetek versenyében, és eláruljuk saját honfitársaink bizalmát, reményeit.

A nemzetnek égető szüksége van arra, hogy egy valódi baloldali programot képviselő és megvalósító kormány vegye kezébe az irányítást. Tudom, hogy az MSZP képes a megújulásra és arra, hogy Magyarország felemelkedéséért, jólétéért szálljon harcba. Nem ígérem, hogy ez a harc lesz a végső, de azt igen, hogy a nemzet jövője szempontjából a legfontosabb.
